

Modřanská farnost - kontakty		
Úřední hodiny na faře		
Pondělí	9:00–12:00	14:00–17:00
Středa	9:00–12:00	14:00–17:00
Kontakt s knězem je možný také v kostele po bohoslužbách, případně i jindy podle možností a dohody.		
Adresa fary: K dolům 5/31, 143 00 – Praha 4. Tel. 242 410 672. Internetová adresa: www.modranska.farnost.cz Číslo farního účtu: 191195305/0300		
Farář: P. Jerzy Gapski Mobil: 724 324 555; e-mail: gapski@centrum.cz		
V případě nepřítomnosti duchovního správce též tel. 777 237 148.		

***

Chlapecký sbor Pueri Cantate
Přijímáme chlapce do 13-ti let. Bližší informace podá Miloslav Šimek, tel. 724 561 711. Bližší informace na internetové adrese pueri.info .

***

Farní Charita
Charita je otevřena vždy ve čtvrtek mezi 16-17. hodinou (ulice K otočce, za bývalou samoobsluhou, u MŠ).
Bližší informace podá paní Anna Rázková na tel. 241-77-25-35.

***

PRAVIDELNÝ POŘAD BOHOSLUŽEB V MODŘANSKÉM KOSTELE

neděle	pondělí	úterý	středa	čtvrtek	pátek	sobota
8:00, 9:30, 18:00	18:00	**	18:00	**8:00	18:00	*8:00

* **Sobotní mše svatá je sloužena latinsky, 2. a 4. sobotu v měsíci podle misálu z r. 1962.**

** v době adventní je mše sv. v 6:00 (roráty)

***

Zpravodaj vydává: Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí Panny Marie, K dolům 5/31, 143 00 – Praha 4, IČ: 60437502, evidenční číslo: MK ČR E 17456.

ZPRAVODAJ ŘÍMSKOKATOLICKÉ FARNOSTI MODŘANY

4 / 2007

*Advent
Vánoce
2007*

Vážení farníci,

kdyby nám někdo uloupil Vánoce, ztratili bychom okouzlení tajemstvím a spojením s tím, co je tajemné, protože Vánoce vyvolávají vzpomínky, okouzlení a poezii. Ale nejen to. Vánoce jsou událost, která zjevuje to, co je nedostupné a nepoznané, a tak jsou událostí naší pravdy. Proto pro nás, kteří žijeme v době nejistoty a zmaru, ale také v období horoucí touhy, přicházejí Vánoce jako oáza pokoje, který se vrací ve své původní kráse a okouzluje svým tichem.

Připomíná nám, že existuje něco mimo nás, že je tu něco víc než naše bezprostřední zájmy, naše tíživé poměry a naše vlažné nadšení. Do společnosti, která se jeví jako lhostejná, vstupují Vánoce, aby připomněly, že v odlehleém koutě dějin se čas setkal nečekaně s věčností. Od té doby jako by všechno zůstalo při starém, a přece se všechno radikálně změnilo. Zdánlivě se nic nezměnilo, protože Bůh ve své pokoře dnes stejně jako tehdy nechce nikoho rušit svou přítomností. Ale všechno je radikálně proměněno, protože od chvíle, kdy se Bůh stal člověkem, člověk byl pozdvižen k Bohu, a to definitivně a bez výzev. Tím, že se Bůh stal jedním z nás, učinil nás podobnými sobě. Díváme-li se na Vánoce z tohoto úhlu, pochopíme, jaká je naše pravda: Bůh je s námi, aby se stal Bohem pro nás. Tím, že se stal člověkem, přijal naše lidství. Je tedy nejen vedle nás, ale všechno, co je naše, je jeho, a všechno, co je jeho, je naše. Jeho vtělením se stáváme dědici jeho božství. Naše pravda je především v naší důstojnosti. Od chvíle, kdy se Bůh stal člověkem, každý člověk jakožto člověk má božskou důstojnost: neměnnou a věčnou. Tato důstojnost je zaručena jednou provždy krví tohoto Boha,

který se za nás obětuje na kříži. Jeho krev bude pečetí lásky věčného Boha k nám, k jednomu každému z nás.

Obrátíme-li svůj pohled k Marii, vidíme, že v jejím nejčistším lůně se Syn věčného Otce stal člověkem, přijal naše smrtelné tělo, stal se Slovem Otce. Působením Ducha Svatého se naše smrtelná skutečnost stala nesmrtelnou a náš pozemský pobyt se podobně jako voda v Káně mění na nebeskou naději nesmrtelnosti. V narození Pána se setkávají nebe a země a potvrzuje se: Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, které ON miluje (Lk 2,14). Jako šepot vstupuje do temných zákoutí lidských dějin světlá jistota, že Boží sláva je pokojem člověka a že pokoj člověka oslavuje Boha. Bůh se raduje z člověka, který má pokoj v srdci, a člověk uskutečňuje sám sebe, když hledá Boží slávu, zdroj svého pokoje. Sám Bůh se stává člověkem pro svou slávu a aby naplnil to, co se rozhodl uskutečnit ve své lásce bez hranic: zbožštit člověka. Za to byl ochoten zaplatit jakoukoliv cenu, i cenu nejvyšší, cenu vlastní krve, jen aby viděl, že jeho láska se uskutečnila. Noc ani smrt nemůže být překážkou Boží slávy, která je slávou života, a to života věčného: života darovaného skrze Marii, života obětovaného v Eucharistii, života, který je nám sdělován v neustálém náporu času.

Tento Život je naše pravda a naše důstojnost, která se naplňuje v lásce Matky a jejím naplněním je zjevení, jaké je nyní poslání člověka: být dítětem v požehnaném Synu Otce. Každý člověk je neodvolatelně povolán, aby přijal na sebe tuto synovskou důstojnost. V Bohu, který se vtěluje, již není rozlišení: On obětuje svou božskou věčnost všem: ubožákovi, kterého události utlačují, zapomenutému starci, nejistému mladíkovi na cestě jeho života, trpícímu schvácenému bolestí, všem ztroskotancům, kteří se cítí jako zbloudilí, neschopní dosáhnout cíle. Protože On, Bůh veškeré moci, se stal posledním, aby spasil všechny, úplně všechny, protože každý je projevem jeho slávy.

3x plná penze, 1x ubytování v hotelu F1 včetně snídaně, kompletní pojištění, služby průvodce

POLSKO – LICHEŇ

Duchovní doprovod: P. Jerzy Gapski

Program:

1. den – odjezd z Modřan od kostela v 6.00 hod., **Kalisz** – mše svatá, poutní místo Svaté Rodiny, **Licheň Stary** – poutní místo, ubytování, večeře, nocleh
2. den – **Gniezno** – katedrála, hrob sv. Vojtěcha, mše svatá, **Kazimierz Biskupi** – kostel sv. Jana a kostel sv. Martina, večeře, nocleh
3. den – **Licheň Stary** – prohlídka poutního místa, mše svatá, Křížová cesta, odpoledne projížďka lodí po místních jezerech, večeře, nocleh
4. den – mše svatá, po snídani odjezd, příjezd ve večerních hodinách

Termín: **20.08. – 23.08.2008**

Cena: **3.900,- Kč**

Cena zahrnuje: dopravu klimatizovaným autobusem, 3x ubytování ve 2-3 lůžkových pokojích, 3x polopenze, vstupy, projížďku lodí po jezerech, kompletní pojištění, služby průvodce

***

Chrámový sbor přijímá nové členy!

Hlásit se může každý, kdo má chuť zazpívat si v našem chrámovém sboru. Podmínkou je jen hudební sluch a hlas ... takže proč to jednou nezkusit? Hledáme především zájemce do sopránu a tenoru, ale rádi přivítáme i ostatní hlasy... Účinkujeme většinou několikrát ročně, zejména o svátcích. Zkoušky se konají obvykle **v pondělí od 19 hodin** na faře.

Sbormistr Mgr. Pavel Polásek, tel. 602 441 064.

Farní poutní zájezdy

LURDY – LA SALETTE

Poutní zájezd - 150 let výročí zjevení Panny Marie
Duchovní doprovod: P. Jerzy Gapski

Program:

1. den – odjezd z Modřan od kostela ve 13.00 hod., průjezd SRN, noční jízda
2. den - **La Salette** – mariánské poutní místo v savojských Alpách, mše svatá, Křížová cesta, účast na modlitbě růžence, světelný průvod, noční jízda
3. den – **Lurdy** – mše svatá, návštěva koupelí, Křížová cesta, oběd, bohatý duchovní program, po večeři účast na modlitbě růžence, světelný průvod, nocleh
4. den - **Lurdy** – snídaně, dopoledne účast na mezinárodní mši svaté v podzemní bazilice Pia X, oběd, prohlídka míst spjatých s životem sv. Bernadety, po večeři účast na modlitbě růžence, světelný průvod, nocleh
5. den – **Lurdy** – mše svatá, po snídani návštěva koupelí, možnost nákupů, oběd, odpoledne výlet do **Gavarnie** - srdce Pyrenejí, po večeři účast na modlitbě růžence, světelný průvod, nocleh
6. den - **Lurdy** – po snídani odjezd, **Carcassonne** – prohlídka historické části města, odpoledne pobyt u moře, možnost koupání, ubytování v hotelu Formule 1
7. den - **Avignon** – snídaně, Notre Dame, mše svatá, papežský palác, v odpoledních hodinách odjezd, noční jízda
8. den – mše svatá ve farním kostele Všech svatých ve Stříbře, možnost oběda, příjezd do Prahy v odpoledních hodinách.

Termín: **01.06. – 08.06.2008**   Cena: **7.700,- Kč**

Cena zahrnuje: dopravu klimatizovaným lůžkovým autobusem, 3x ubytování v Lurdech ve 2-3 lůžkový pokojích s příslušenství, 3x plná penze, 1x ubytování v hotelu F1 včetně snídaně, kompletní pojištění, služby průvodce.

V každém z nás je část toho posledního, kterým se Ježíš chtěl stát. V každém z nás je něco, co nepřijímáme, co nechceme a odmítáme. Je to slabost našeho lidství. Ale ON přišel právě pro tuto slabost. Na to bychom neměli zapomínat zvláště v nastávajícím čase adventním a vánočním.

***

„Vánoce ať jsou pro tebe svátky **ticha**, abys našel dostatek klidu a času k rozjímání o Boží přítomnosti v toto světě.

Vánoce ať jsou pro tebe svátky **radosti** a ukážou ti, kolik nám Bůh ve svých darech uděluje radosti, lásky a štěstí.

Vánoce ať jsou pro tebe svátky **světla**, abys posílil v sobě znovu svou důvěru, že Bůh ti vychází vstříc ve své nekonečné lásce.

Vánoce nechť jsou pro tebe svátky **pokoje**, abys znovu prožil a sám uskutečňoval Boží dobrotivost a přátelství k lidem.

Vánoce nechť jsou pro tebe svátky **požehnání**, ať tě Bůh tak bohatě obdaří, abys mohl z této plnosti dále rozdávat.

Vánoce ať jsou pro tebe skutečným **svátkem** plným ticha, radosti, světla, pokoje a požehnání, abys opět našel Boha i sebe.“

S přáním požehnaných svátků!

Váš P. Jerzy

***

Rorátní mše svaté

V době adventní konáme jako vždy v minulých letech rorátní mše svaté každé **úterý** a každý **čtvrtek od 6 hodin** ráno. Mše svaté v 8 hodin ráno budou během adventu pouze o sobotách a nedělích.

Úklid a vánoční výzdoba kostela

Úklid a vánoční výzdoba kostela se uskuteční
v sobotu 22. prosince po ranní mši svaté.
Předem děkujeme všem ochotným pomocníkům!

„Sám se neobnovím, mohu jen svým otevřením umožnit Bohu, aby mne obnovil.“

Adventní duchovní obnova Modřanské farnosti

V sobotu 8. prosince 2007 proběhne v naší farnosti duchovní obnova na téma „**Biblické události radostného růžence**“ pod vedením P. Michaela Slavíka, na kterou jsou srdečně zváni nejen modřanští farníci!

Program

9.00-12.00	tři zamyšlení, po každém bude místo pro ticho a rozjímání (případně příležitost přistoupit ke svátosti smíření)
12.00	mše svatá
13.15-14.30	oběd, setkání s P. Michaelem a P. Jerzym

Během dopoledního programu bude na faře k dispozici káva, čaj, minerálka a malé občerstvení (můžete-li přinést bábovku, koláč apod., budeme rádi). Po mši svaté zveme srdečně všechny účastníky na společný oběd na faře (na oběd je třeba přihlásit se předem!).

Bližší informace: Pavla Bažantová a P. Jerzy Gapski

*****

Upozorňujeme **na úpravu pořadu bohoslužeb od 2. 1. 2008:**

PRAVIDELNÝ POŘAD BOHOSLUŽEB V MODŘANSKÉM KOSTELE od 2. 1. 2008						
neděle	pondělí	úterý	středa	čtvrtek	pátek	sobota
8:00, 9:30, 18:00	18:00	** 8:00	18:00	** ---	18:00	*8:00

* Sobotní mše svatá je sloužena latinsky, 2. a 4. sobotu v měsíci podle misálu z r. 1962.

** v době adventní je mše sv. v 6:00 (roráty)

Každá modlitba je takový skutek. Nadpřirozený řád je však sám Boží život, který sestupuje do duší, je to výzva napodobovat Ježíše Krista, nést kříž. Svatý Ludvík vyměnil svou královskou korunu za trnovou korunu. Monarcha, šťastně ženatý s Markétou z Provence, která mu darovala třináct dětí, se odhodlal ke křižáckému tažení, poslušný tajemné výzvy, kterou vnímal svou duší. Tady stojíme před řádem, který nás přesahuje. Tady vstupujeme do trpké, z utrpení vyrůstající radosti, do radosti těch, kdo berou vážně královskou cestu kříže.

Také chci vyprávět příběh. Pochází od člověka, který byl jeho svědkem a kterému přinesl užitek. Čínský student pracuje v létě r. 1946 ve Francii u sedláka, aby si vydělal pár grošů na jídlo. Selka mu vypráví o nepříjemné události, která se udála před šesti lety. Naše armáda, která byla v rozkladu, ustupovala před vetřelci. Vyčerpaní dorazili francouzští vojáci do vesnice. Selka je přijala, poskytla jim jídlo a nocleh. Ráno táhli dál, a pak se zjistilo, že ukradli z domu všechny cenné věci. Mladý Číňan říká ironicky: „To byl taky nápad, přijímat neznámé lidi!“ Selka: „Přijala jsem je ne jako neznámé, ale jako by to byl sám Kristus.“ Dnes je ten student knězem a významným sinologem. Jmenuje se P. Frant. Huang – obrácený příkladem rodiny, kde se žilo podle evangelia.

Musíme být ochotni odvrátit se od sobectví a hamižnosti tohoto světa, od prestiže peněz, od plamene vášně. Má to cenu, zříkat se šálení a potěšení světa, jeho falešného optimismu, jeho žádostivosti pozemských požitků. Rodiny musí milovat **chudobu**, když svět říká: obohacujte se. Musí milovat **oběť**, když svět myslí na rozkoše. Musí milovat **námahu**, když svět se snaží o pohodlnost. Musí hledat **usebranost** v modlitbě, když jim svět nabízí rozptýlení. **Zkrátka být ve světě, ale nebýt ze světa.** To je cesta, kterou před námi kráčeli někdejší křesťané. Vytvořili Evropu. Protože tito praví křesťané pracovali s nadějí na nebe, podařilo se jim učinit zemi obyvatelnou, takže mírností křesťanských mravů probleskuje věčná radost. Proto je také rodina, jak říká koncil, „domácí církví“ a, jak píše Sv. otec Jan Pavel II., „srdcem církve“.

(Převzato z časopisu Světlo 2001/51-52)

osvěceným znamením svazku Boha s lidmi. Jsou-li manželé pokřtěni a jejich manželství má svátostný charakter, povyšuje to jejich spojení na nový hodnotový stupeň: stává se **účinným znamením nadpřirozené lásky.**

Rodina a její nadpřirozené určení. Kdo toto respektuje, usiluje o svatost. Právem, protože vlivem milosti se rodina stává nejen posvátnou institucí, ale i **školou posvěcování.** Její povolání je také povoláním modlitby. Je stvořena pro modlitbu, tak jako církve, jejímž je obrazem. Je církví v malém, je kouskem církve, určeným k tomu, aby zrcadlila Kristovu lásku, aby ji pečtila, aby ji dále šířila. Proto je rodinná modlitba naprostou nutností. A to nejen proto, aby byli její členové uchráněni ztroskotání a katastrof, kterých je dnes tolik, ale především vzhledem ke svému povolání a ke své podstatě. Tak jako církve tvoří „společenství Boží chvály“ (Dom Guéranger), tak musí být i rodina zaměřená na úsilí o svatost a na oslavu Boží: „*Cokoli děláte, ať jíte nebo pijete, dělejte všechno k Boží oslavě.*“ „*Vy, muži, milujte své ženy, jako Kristus miloval svou církev*“ (sv. Pavel), to znamená, milujte ji nadpřirozenou láskou, podněcující děti k obdivu a díkůvzdání. Kde se věci chápou takto, je otec první při večerní modlitbě, jako ten, kdo představuje Krista.

V takovém opravdovém křesťanském ovzduší se pak může dařit duchovním povoláním, která matky velmi často tuší. Což neplatí, že povolání dětí procházejí srdcem matky? Křesťanské rodiny, zůstaňte bdělé! Ohrožuje vás naturalismus. Nemyslím tím hanebnosti odporného materialismu, který odmítáte, ale nemohlo by pokušením malého rodinného společenství, které tvoříte a které je tak drahocenné, tak přitažlivé, být také to, že vám tolik záleží na štěstí? Není to skličující, jak silná bývá obava z oběti, z chudoby, jak silné je pokušení vyhybat se královské cestě kříže? Namítnete: což lze rodičům zazlívat, že se snaží o štěstí svých dětí? Štěstí je přece něco dobrého! Co je cennějšího než domov, kde jsou šťastné a zdravé děti kolem usmívající se matky, jak to opěvují básníci? Ano, milujeme svou představu štěstí. Ale jakmile naše noha překročí práh k nadpřirozenému, narazí na oběť.

Je velký rozdíl mezi tím, co je **náboženské**, a tím, co je **nadpřirozené**. Hranicí mezi tím je oběť. Náboženský řád patří k přirozenosti. Obsahuje skutky, kterými lidé prokazují úctu Bohu.

Pořad mší svatých o vánočních svátcích

Pondělí 24. 12. 2007 - Štědrý den	
8,00	
16,00	pro rodiny s dětmi
24,00	půlnoční
Úterý 25. 12. 2007 - Boží hod vánoční	
8,00	
9,30	pro rodiny s dětmi
18,00	
Středa 26. 12. 2007 - sv. Štěpána	
8,00	
9,30	pro rodiny s dětmi
Neděle 30. 12. 2007 Svátek Sv. Rodiny	
8,00	mše sv. s obnovou manželského slibu
9.30	mše sv. s obnovou manželského slibu, návštěva pana biskupa Václava Malého
18,00	mše sv. s obnovou manželského slibu
Pondělí 31.12.2007	
18,00	děkovná mše svatá na závěr roku
Úterý 1. 1. 2008	
Mše svaté na Nový rok budou podle nedělního pořadu.	

<p>Neděle 6. 1. 2008 Slavnost ZJEVENÍ PÁNĚ   Žehnání vody, kadidla a křídly bude při každé mši svaté.</p>
<p>Sobota 2. února 2008 Svátku Uvedení Páně do chrámu (Hromnice)   Mše svatá se žehnáním svící bude v 8 hodin.</p>

Tříkrálová sbírka

Podobně jako v předchozích letech pořádá i letos Arcidiecézní charita Tříkrálovou veřejnou sbírku na své aktivity. Smyslem této sbírky je mj. upozornit nevěřící svět na existenci katolické charity a umožnit těm, kdo nechodí do kostela, aby na ni přispěli.

Věříme, že se i v naší živé farnosti najdou ochotní „králové“, kteří se do této akce zapojí. Vedoucí skupinky musí být dospělý, jeho dvoučlenný „královský“ doprovod mohou tvořit děti. Každá skupinka dostane potřebné pověření a zapečetěnou pokladničku. Pořádat veřejnou sbírku ve prospěch něčeho, co je otevřené všem, je spravedlivé. Vždyť služeb katolické církve – počínaje šatstvem a azylovými domy konče – nevyužívají zdaleka pouze věřící!

Zájemci a zájemkyně nechtě se přihlásí u otce Jerzyho nebo u paní Dany Hejhalové (tel. 604259951).

***

Setkávání mládeže se koná v pátek po mši svaté na faře.

Vzdělávání ve víře a katecheze pro dospělé

- Vždy ve středu po mši svaté na faře:
1. a 3. středu v měsíci - biblická hodina,
  2. a 4. středu v měsíci - katechismus.

*****

Rodina je srdcem církve

- Zamyšlení o Svátku Svaté Rodiny -

-

(Dom Gérard, opat benediktinského kláštera Sainte-Madeleine v Le Barroux)

Co je rodina? Mluvili o ní básníci, filosofové, myslitelé, představitelé Církve. Jestliže teď o ní chce mluvit i benediktinský mnich, pak proto, že sám patří k mnišskému společenství, které tvoří velkou rodinu. Rodinu, kterou založil v 6. století sv. Benedikt, dědic antického *gens* a římského *pater familias*.

Tři ctnosti domácího společenství. Teď bych chtěl vyzvednout tři ctnosti, vztahující se ke společenství, které by měly zdomácnět v našich rodinách. Především je to **láska**. Rodina tvoří společenství (communité = cum unitas, spojený s ...). Jednota a pokoj jsou plody lásky. Láska ve společenství spočívá na trojici, ke které je třeba se stále vracet: rozdávat se, snášet se, odpouštět si.

Na druhém místě je **trpělivost**. Je ctností učitelů a vychovatelů. Existuje „ars educandi“, vychovatelské umění. Latinské slovo „educere“ znamená vyvést. „Educere gladium“ znamená vytasit meč z pochvy.

Jde o to, vytáhnout z dítěte možnosti, které jsou v něm skryté: rozum, vůli a smysl pro náboženství. To vyžaduje mnoho lásky a trpělivosti. Sv. František Saleský říkával: „*K práci na posvěcení duší je potřeba hromada vědění, sud chytrosti a oceán trpělivosti.*“ Umět naslouchat, snažit se pochopit, vytušit nesnáze, zábrany, příčinu agresivity. Ve společenství to znamená být neoblomný, pokud jde o zásady, a mateřský při jejich uplatňování. A na adresu těch, kdo chtějí stůj co stůj, i kdyby to mělo znamenat bezpráví, znásilnit myšlení toho, s nímž hovoří, budiž řečeno: „Teprve když se přeneseme do myšlenkového světa druhého člověka, smíříme ho se svým vlastním.“

Konečně je třeba rodinu chránit hradbou **pozorné bdělosti**, abychom zabránili přístupu satana, který by ji chtěl nahlodávat. Rodina však musí být zároveň otevřená pro klíčení lidských hodnot. Dnes je velká obava z vytváření ghett. Rodina, říká se nám, nesmí děti izolovat jako ve skleníku. Jistě, ale vlastovčí hnízdo má malou ohrádku, která brání před vypadnutím z hnízda. Naproti tomu směrem k nebi zůstává otevřené, aby chránilo a podporovalo růst křídel. Nejlepší rodina je taková, která chrání dítě jako malé ptáčátko, a přitom nezapomíná učit je používat křídel.

Souhrnně můžeme říci, že existuje teologie rodiny. Rodina – i ta nejskromnější, i ta nejvlažnější, pokud jde o náboženství, ba dokonce i nepokřtěná – je, i když si toho není vědoma,

například pravidlo respektu, úcty. Máme sklony vidět v povinnosti úcty vůči druhému společenskou konvenci. Říká se nám, že úcta je v rozporu s láskou, nebo ji přinejmenším ovlivňuje, poškozují. Ale respekt pochází z „*respicere*“ = ohlížet se, přihlížet. Když se nedívám na svého bližního, když s ním nepočítám, nepřiznávám mu žádné místo, žádný status, pak je pro mě jako věc. Ale není právě toto opakem lásky?

Dovolte mi uvést osobní vzpomínku. V dobách počátků našeho kláštera v Brazílii na náhorní planině Paraná k nám přišla nějaká žena, úplně bez sebe, na pokraji šílenství. Nepochybně ji postihlo velké neštěstí. Proč prchla ze svého chudého obydlí? Odpověděla: „*Mau mariso me faltou de respeito.*“ „Můj muž mi odepřel úctu.“ Všichni pociťujeme potřebu být respektováni. Odpírání úcty pro druhého znamená: „*Neexistuješ.*“ Nedostatek úcty zabíjí lásku. V Brazílii se kněžím a rodičům líbají ruce, protože zastupují Boha. To je velice krásný projev úcty a také náklonnosti.

Podívejme se ještě jednou na ony tři prvky, které zevnitř dávají rodině její strukturu. Otcovská autorita, smysl pro řád, vzájemná úcta. Tyto tři prvky volají po čtvrtém, který je korunou domácích ctností: láskyplná úcta dětí. Zmírňuje respekt vůči autoritě přidáním náklonnosti, uctívou láskou. Z tohoto zenitu stéká proud milostí na členy rodiny. Úcta dětí není křesťanská ctnost, ale ctnost civilizace. Je to mužná ctnost, která tu byla odedávna a je stále aktuální, občanská a náboženská, řecká a římská ctnost, která působí – jak říká Aristoteles – že člověk prokazuje úctu (kult) bohům, rodičům a vlasti. Dětská oddanost patří k zákonu přírody (k přirozenému zákonu). Je to láska vděčného syna, který tolik dluží svým rodičům. Upevňuje svazek jednoty mezi tím, kdo život předává, a tím, kdo jej přijímá, aby mu pak dal znovu vzniknout ve svých vlastních dětech. Přes všechny problémy a nesrovnalosti je tato úcta tmelem, který rodinnému životu propůjčuje soudržnost. Neruší ji ani řád, který vládne v řeholních společenstvích: občas ji respektuje do té míry, že před ní ustupuje, např. když církve dovolí řeholnici opustit klášter, aby mohla pečovat o svou nemocnou matku.

Jak nás to kdysi učili naši učitelé, chtěl bych se pokusit vycházet z tohoto slova samotného. Slovo *familia* vychází ze slova *famulus* (sluha), *famulari* (sloužit). Rodina podléhá velkému zákonu výměny: cti otce i matku (kteří ti darovali život), abys i ty sám byl živ a mohl dál předávat život. Jak bychom mohli darovat něco, když jsme to nepřijali? To je ona úžasná výměna, to je božský zákon.

Rodina a její kořeny. Rodina nevznikla z lidských představ. Je přirozenou institucí. Je ustanovena Bohem, je Boží myšlenkou. Je identická s bytím člověka jako takového, nejen proto, že člověk je plodem rodičovského spojení, které znamená společenství, ale i proto, že člověk se může vyvíjet a zdokonalovat jen v rodině a jejím prostřednictvím. Všechny úděsné moderní opovázlivosti, směřující ke změně zděděných zákonů, vycházejí buďto z neznalosti přírodního zákona, nebo ze vzpoury lidí proti němu.

Co je zákon přirozenosti? Je to struktura bytí, jak byla koncipována Tvůrcem a zůstane až do konce času. Ochranný rámec rodiny je pro člověka tak nezbytný, že vlčí děti, nalezené koncem minulého století, nebyly schopny přežít. Děti, které našla a odkojila vlčice, nebyly schopné se napřímit a mluvit. Velmi brzy zemřely. Tento případ ilustruje Aristotelovu definici člověka: Člověk je společenská bytost. „Malé kuřátko,“ říká Charles Maurras, „proklube svou skořápku a začne běhat. Chybí mu jen málo, aby mohlo zvolat: »Jsem svobodné.« ...Ale lidskému dítěti chybí všechno.

Utváří se však kolem něho okruh účinné péče. Dítě neschopné pohybu, které by zahynulo, kdyby se mělo postavit tváří v tvář přírodě, je zachyceno jinou – pečlivou, mírnou a lidskou – přirozeností. Žije jen proto, že je občanem.

První ochrannou slupku, dříve než společnost, utváří rodina. Každý sociolog nám řekne, že 80 % mladistvých provinilců, které policie zatkla a uvěznila, pochází z rozbitých rodin, ať už jsou to děti nemanželské, nebo rozvedených rodičů. Jsou to vlčí děti moderní společnosti. Pokud se zrovna nestane zázrak, jsou necivilizovatelné.

Právě tak jako společnost není výsledkem „společenské smlouvy“ (Rousseauovy „*contrat social*“), není ani původcem

rodiny nějaká „rodinná smlouva“. Je spíše půdou pro uskutečnění věčného Božího plánu s lidstvem. To zavdalo Gustavu Thibonovi podnět k výroku, že když se narodí dítě, nachází ve společnosti (a v rodině) nekonečně víc, než samo přináší. Velké moderní hříchy (rozvody, homosexuální partnerství, kontrola porodnosti a genové manipulace) jsou sebevražedným jednáním, a to nejen proto, že snižují porodnost, ale proto, že se prohřešují proti Boží myšlence. Narušuje to Boží plán, nebo přesněji narušuje to sebe sama tím, že postupuje proti všemohoucnosti Boží. Nese to v sobě svůj vlastní pád a trest. Ale i pravý opak se dá dokázat. Když se např. mladý člověk, který byl na scestí, ožení a založí rodinu, změní se často nejen jeho způsob života, ale i morálka. Co se stalo? Zcela prostě znovu vstoupil na cestu velkého, neměnného zákona Božího. Smířil se sám se sebou, s tvorstvem, s velkým zákonem stvoření. Šťastná rodina, i kdyby byla muslimská či buddhistická, je chvalozpěvem o zákonu přirozenosti.

Mít kořeny v rodině znamená i zakořenění do kousku rodné země, kterou utvářel vítr a počasí a který se jmenuje vesnice, kraj, národ. Rodina je sice podstatnou buňkou společnosti, ale není nějaké dokonalé společenství. Potřebuje zasazení do velké i malé otčiny, a tou je pro ni její náboženství, jazyk, možnosti výdělků, kultura a sepětí se zvyklostmi a tradicemi, z nichž člověk dokáže čerpat své bytí. A jestliže milujeme tyto tak skromné a tak časné věci, pak je to proto, že jsou svým způsobem nositeli nejvyšších hodnot ducha. Z toho vyplývá, jak potřebná je i role prarodičů: zprostředkovávají kontinuitu, vzpomínky, a to nás uklidňuje, jestliže máme minulost. Vykořenění, kteří nic nevědí o své minulosti, nejsou ani s to plánovat budoucnost. To je jedna z příčin úzkostí moderní doby.

Vnitřní struktura rodiny. Držme se toho jednou provždy: otcovská autorita je základem a svorníkem rodinné struktury. Pohoršuje nás, že „pater familias“ v římském císařství směl rozhodovat o životě a smrti svých dětí a jako kněz podával bohům rodinnou oběť. Přes všechny změny v oblasti mravů i přes všechny přehmaty ve vykonávání rodičovské autority je otcovská pravomoc nezbytná. Je dobrá, vyplývá ze zákona

přírody. Nepřítomnost otce je však drama. I Svatá Rodina měla tuto strukturu. K tomu malá ilustrace: jeden řeholník a malíř mi kdysi ukazoval jedno ze svých děl. Byla to nástěnná malba, objednaná pro dělnickou farnost. Umělec zobrazil Svatou Rodinu z Nazareta: patřil k ní Kristus jako tesařský učeň, sv. Josef a Matka Boží. Celý obraz byl uspořádán do tvaru trojúhelníka s vrcholem směřujícím vzhůru. A kdo byl v nejvyšším bodě? Ježíš, Bohočlověk? Ne! Právě sv. Josef jako hlava rodiny. Tak to odpovídá řádu, jak jej chtěl Bůh. Svatému Josefovi se zjevil ve snu anděl: „Neboj se vzít si k sobě svou nevěstu Marii...“ Později pak: „Vezmi dítě a jeho matku a jdi do Egypta.“ V tom se zračí podstatný rozdíl mezi pořadím hierarchie a pořadím svatosti: Ježíš a Maria jsou svou svatostí Josefu nadřazeni, a přesto poslouchají tesaře Josefa.

Mohli bychom se ptát, jak je dnes možno uplatňovat tuto autoritu, když se tolik mluví o právu jednotlivce. Rád bych poukázal na vyjádření jednoho německého opata, který po léta moudře vedl svůj klášter v duchu řehole sv. Benedikta. Zeptali se ho, jaký prostor je v benediktinském klášteře vyhrazen lidským právům. Odpověděl: „Posvátná pravidla popisují tak správně a přesně souhrn povinností, které má plnit každý v klášterním společenství, opatem počínaje až po posledního z bratří, že jsou všichni s to s naprostým klidem užívat svých práv.“

Zmínili jsme se o posvátných pravidlech. Tvoří s otcovskou autoritou druhý sloup rodinného řádu. Každé společenství obsahuje jistými pravidly stanovený řád hierarchie a závislosti. Uvnitř přirozeného zákona (připomeňme si, že je to zákon Boží, vepsaný do srdcí a navenek zvěstovaný desaterem) je v rodině prostor pro vnitřní pravidla modlitby, zdvořilosti, úcty, dobrého chování, poslušnosti vůči rodičům, zvyklostí, stavovských povinností. Slovo pravidlo dnes nemá dobrý zvuk. Ale poslechněme si, co k tomu říká Gustave Thibon: „Pohrdáš pravidly, tradicemi, dogmaty. Nechceš svému dítěti, svému žáku vnucovat žádný rámec, pokud se týká učení. Rozdáváš jim vzácné víno, ale zapomínáš podat jim s vínem i sklenici. Ale co je víno bez nádoby? Zbytečně vyteče na zem.“ Vezměme si